

N:o 25/1936.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande N:o 25/1936 i anledning av landskapsnämndens redogörelse till landstinget med anledning av Åland delegationens avräkning mellan riket och landskapet åren 1932-1934.

I anledning av förenämnda redogörelse, varöver landstinget inbegärt finans- och ekonomiutskottets utlåtande, får utskottet vördsamt framhålla följande:

Innan utskottet här nedan uttalar sig beträffande de uti ifrågavarande redogörelse behandlade särskilda utgiftsposterna, vilka vid senast verkställda treårsavräkning lagts landskapet till last eller icke slutligt behandlats, önskar utskottet uttala sin tillfredsställelse över att landskapsnämnden inkommit till landstinget med denna redogörelse och därigenom berett tinget tillfälle att bättre, än vad annars säkerligen vore fallet, få för sig klarlagt särskilda vid bidragsregleringen uppkomna frågor, rörande vilka olika meningar göra sig gällande, ävensom att på grund härav taga de mått och steg, vartill anledning möjligen kan föreligga.

I det följande skall utskottet med framställningen som underlag punkt för punkt göra de uttalanden, vartill utskottet ansett skäl föreligga.

1) Allmänna landstingskostnader Fmk. 1.000:-. Ehuru utskottet delar landskapsnämndens mening, att Ålandsdelegationen "icke äger övervaka lagenligheten av landstingets beslut eller dess stadgeenliga handhavande av sin uppgift", anser utskottet emellertid, att de av delegationen begärda uppgifterna rörande det till grund för beviljandet av ifrågavarande arvodesbelopp liggande beslutet kunnat tillhandahållas delegationen. Möjligen skulle delegationens inställning till denna fråga härigenom ha kunnat bli en annan.

2) Landskapssekreterarens grundlön och ålderstillägg Fmk. 6,720:-. Beträffande denna utgiftspost och frågan om dess kompensering har utskottet redan tidigare i annat sammanhang uttalat sig och vidhåller fortfarande den mening, att en grundlön av 63.000 mark jämte därå kommande ålderstillägg för landskapssekreteraren bort helt och hållet gå i avräkning.

3) Ledamöternas i landskapsnämnden arvoden Fmk. 660:-. Då till stöd

för delegationens beslut i denna fråga gjorts gällande, att landskapsnämnden i dess sammansättning av år 1931 icke varit behörig att efter nämnda års utgång, då nämndens sammansättning blev en annan, handlägga till landskapets förvaltning hörande ärenden, innebär delegationens inställning till frågan otvivelaktigt en obehörig prövning av den formella lagligheten av nämndens förvaltning. Under sådant förhållande och då delegationen enligt utskottets mening bort inskränka sin granskning och prövning allenast till utgiftsbeloppets storlek, art och beskaffenhet i enlighet med de vid bidragsregleringen i övrigt av delegationen tillämpade allmänna grundsatserna, anser utskottet, att beloppet ifråga icke på de av delegationen omfattade skälen bort kunna lämnas utom avräkningen. I detta sammanhang må påpekas, att statsuppsikten över landskapsförvaltningen, såvitt rör lagligheten av lantrådets eller ledamots i landskapsnämnden ämbetsutövning, icke ankommer å delegationen, utan enligt uttryckligt stadgande i självstyrelselagen å landshövdingen. I anslutning härtill önskar utskottet för undvikande av eventuell missuppfattning påpeka, att i ovan gjorda principuttalande självfallet icke får inläggas den betydelse, att utskottet skulle gilla landskapsnämndens ovan relaterade förfarande, vilket uppenbarligen bör betecknas såsom oegentligt.

4. Landskapsnämndens dispositionsmedel Fmk. 960:-. Utskottet förenar sig om det i redogörelsen gjorda uttalandet rörande denna utgiftspost.

5. Bidrag till grundläggningskostnader för Ålands sinnessjukhus Fmk. 475.000:-.

6. Folkskolinspektorns ålderstillägg Fmk. 1.740:-. Beträffande dessa tvenne utgiftsposter anser sig utskottet icke ha skäl till något uttalande.

7. Landskapsagronomens lön och ålderstillägg Fmk. 21.000:-. Utskottet delar den uppfattning, som kommit till uttryck i landskapsnämndens redogörelse, och anser sålunda i likhet med nämnden, att beloppet bort tillgodoräknas landskapet, då ett beslut om kompensationsvägran icke har stöd i på föreliggande fall tillämpliga legala grundsatser.

8) Räntor Fmk. 2.071:45. Något uttalande rörande denna utgift finner utskottet icke påkallat, då detsamma allaredan i sitt betänkande N:o 11/1936 utlätit sig om denna utgiftspost och landstinget fattat beslut i saken.

g) Arvoden åt landskapets ledamöter & Ålandsdelegationen Fmk. 26.440: under den motivering, att delegationen vägrats till kompensation utgör i viss mån ett kompromissorgan och att frågan om fördelningen av kostnaderna för delegationen borde bedömas med ledning av de grunder, som tillämpas vid skiljedomsförfarandet, önskar utskottet dock uttala sin avvikande mening härutinnan. Enligt utskottets åsikt böra nämligen samtliga kostnader för delegationen, såvitt densamma fungerar som organ för bidragsregleringen, likställas med övriga för självstyrelsens upprätthållande och förverkligande nödvändiga utgifter och som sådana förty i kompensationsväg tillgodoräknas landskapet. Denna uppfattning har för övrigt - åtminstone indirekt - kommit till uttryck såväl från landstingets som landskapsnämndens sida genom att nu ifrågavarande utgift årligen intagits i landskapets ordinarie budget.

- 10) Ömkostnader för debitering av landskapsskatt Fmk. 16:80.
 - 11) Allmänna kostnader Fmk. 2.450:-. Skäl till särskilt uttalande beträffande dessa tvenne utgiftsposter föreligger icke från utskottets sida.
 - 12) Allmänna landstingskostnader Fmk. 600:-. Ifråga om denna post hänvisas till uttalandet under punkt 1).
 - 13) Allmänna landstingskostnader (bibliotekariens lön) Fmk. 1.000:-. Enligt utskottets mening föreligger icke skäl till anmärkning mot delegationens beslut angående denna till kompensation förvägrade utgift.
 - 14) Landskapssekreterarens lön och ålderstillägg Fmk. 6.720:-. Beträffande denna post hänvisas till vad ovan under punkt a) anförts.
 - 15) Ålands allmänna sjukhus Fmk. 3.125:-. Enligt utskottets mening borde dessa kostnader ha kunnat godkännas till kompensation.
- Ifråga om följande under punkterna 16-24 omnämnda utgiftsposter hänvisas till vad ovan framhållits beträffande desamma.
- 16) Ålands sinnessjukhus Fmk. 1.251.982:90.
 - 17) Folkskolinspektorns ålderstillägg Fmk. 145:-.
 - 18) Landskapsagronomens lön och ålderstillägg Fmk. 26.000:-
 - 19) Räntor Fmk. 15.012:35.
 - 20) Ålandsdelegationens arvoden Fmk. 7.295:-
 - 21) Allmänna landstingskostnader Fmk. 200:-
 - 22) Landskapssekreterarens lön och ålderstillägg Fmk. 6.720:-

23) Sjuksköterskornas vid Ålands allmänna sjukhus lönetillskott Fmk. 4.250:-.

24) Bidrag till grundläggningskostnaderna för Ålands sinnessjukhus Fmk. 58.341:80.

25) Till landskapsnämndens disposition för museet Fmk. 2.800:-. Utskottet finner icke skäl till uttalande om denna utgift, då densamma blivit av såväl utskottet som landstinget behandlad i annat sammanhang tidigare.

26) Näringarnas främjande Fmk. 3.000:-

27) Flygbräfsken Fmk. 4.000:-. Till något särskilt uttalande beträffande dessa tvenne poster torde skäl icke föreligga.

Ifråga om posterna:

28) Räntor Fmk. 14.988:25, samt

29) Delegationsledamöternas arvoden Fmk. 14.988:25. hänvisas till ovan gjorda uttalanden.

30) Landskapsagronomens pension Fmk. 23.400:-. Då något slutligt avgörande beträffande denna pensionsfråga ännu icke föreligger, anser sig utskottet icke ha anledning att göra något uttalande för närvarande beträffande denna utgiftspost.

31) Kumlinge sjukstuga Fmk. 594.439:85. Då för denna kostnad numera beviljats extraordinarie statsbidrag, saknar utskottet anledning att uttala sig om posten ifråga.

32) Landskapsarkeologens lön Fmk. 12.000:-. I betraktande av att rikets vederbörande fackmyndighet på området för fornvården funnit anställandet av en landskapsarkeolog vara nödvändigt med hänsikt till landskapets förvaltningsuppgifter på nämnda förvaltningsgebit och varken frågan om vederbörande tjänsteinnehavares kompetens eller avlöningens storlek varit avgörande för delegationens beslut om kompensationsvägran, anser utskottet i likhet med landskapsnämnden, att förutsättningar för full kompensation av det ifrågavarande avlöningsbeloppet bort ägas rum.

Vad slutligen beträffar landskapsnämndens förslag om vidtagande av åtgärder för återvinning av särskilda ovan berörda landskapet påförda utgifter, så önskar utskottet för sin del icke biträda förslaget, utan anser, att några åtgärder i antytt avseende åtminstone för närvarande icke måtte vidtagas. Däremot finner utskottet skäl föreligga för lands-

tinget att hos Ålandsdelegationen anhålla om att delegationens utjämningsbeslut, innan detsamma förelägges presidenten för fastställelse, tillhandahålles landskapsnämnden i och för inhämtande av dess yttrande. Härigenom skulle landskapsmyndigheterna beredas samma möjlighet att bevaka landskapets intressen, som ifråga om stadens beskärts riksmyndigheterna genom att avräkningen, innan densamma förelägges presidenten för stadfästelse, undergår beredning i vederbörande ministerium. I anslutning till det sistänförda får utskottet sålunda föreslå,

att landstinget ville besluta om att till Ålandsdelegationen rikta en anhållan om att delegationen, innan densamma justerat sina vid avräkningen fattade beslut, måtte inhämta landskapsnämndens yttrande över desamma.

Mariehamn den 27 november 1936.

På finans- och ekonomiutskottets vägnar:

Viktor Strandfält

T. Jansson

Närvarande: Viktor Strandfält, Erik Eriksson, Albert Jansson, Paul Evert Paulson och Axel Åkerfelt.

Transsumt ur Ålands landstings protokoll, fört vid plenum den 28 november 1936 kl. 2,30 e.m.

= = = = = = = = = = = =
= = = = = = = = = = = =

Föredrogs för fortsatt enda behandling

Finans- och ekonomiutskottets betänkande N:o 25/1936 i anledning av landskapsnämndens redogörelse till landstinget med anledning av Ålandsdelegationens avräkning mellan riket och landskapet åren 1932-1934.

Den vid plenum i dag kl. 10 f.m. avbrutna diskussionen fortsattes och avslutades. Tvenne från utskottets betänkande avvikande förslag förelågo, nämligen 1:o) landstingsmannen Holmbergs av landstingsmannen Bertell understödda förslag, att ärendets avgörande måtte uppskjutas till februarisessionen 1937 samt 2:o) landstingsmannen Herman Mattssons av vicetalmannen Eriksson understödda förslag, "att landstinget ville besluta om att till republikens president rikta en anhållan om att presidenten, innan han stadfäster Ålandsdelegationens treårsutjämningskalkyler, måtte inhämta landskapsnämndens yttrande över densamma."

Omröstning I: talmannen uppställde följande proposition: de, vilka anse att ärendets behandling omedelbart slutföres, rösta ja; vinner nej, har landstinget beslutat uppskjuta den vidare handlägg-

ningen av detsamma till februarisessionen 1937. Propositionen godkändes och omröstningen verkställdes öppet efter namnupprop (voteringslista N:o 13/1936) samt utvisade till resultat, att landstinget med 21 ja mot 8 nej beslutat att nu slutföra ärendets behandling.

Omröstning II: de, vilka omfattade finans- och ekonomiutskottets förslag, uppmanades att rösta ja; vunne nej, hade landstinget godkänt landstingsmannen Mattssons förslag. Propositionen godkändes och omröstningen verkställdes öppet efter namnupprop (voteringslista N:o 14/1936) samt utvisade till resultat, att landstinget med 22 ja mot 7 nej godkänt utskottets förslag. Såsom landstingets beslut antecknades därför

att landstinget skall till Ålandsdelegationen rikta en anhållan om att delegationen, innan densamma justerat sina vid avräkningen fattade beslut, måtte inhämta landskapsnämndens yttrande över desamma.

Ärendet var slutbehandlat.

= = = = = = = = = = =
= = = = = = = = = = =

Enligt uppdrag:

Axel Kuffschinoff.

sekreterare.

Uppläst, justerat och godkänt. Mariehamn den 4 december 1936.

Julius Sundblom.

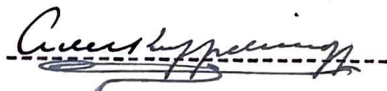
talman.

Johannes Holmberg. Albert Jansson. J.A. Sjöblom.

Av talmannen tillkallade justeringsmän.

Transsumtets riktighet bestyrker. Mariehamn, å landstingets
kansli, den 29 december 1936.

Ex officio:

sekreterare.